2025/208

31.1.2025.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2025/208

od 30. siječnja 2025.

o potpori projektu za promicanje učinkovitih kontrola izvoza oružja

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) U globalnoj strategiji za vanjsku i sigurnosnu politiku Unije, naslovljenoj „Zajednička vizija, zajedničko djelovanje: Jača Europa" i objavljenoj u lipnju 2016., potvrđuje se potpora Unije univerzalizaciji, potpunoj provedbi i izvršavanju multilateralnih ugovora i režima u području razoružanja, neširenja oružja i nadzoru oružja.

(2) Vijeće je 19. studenoga 2018. donijelo Strategiju EU-a protiv nezakonitog vatrenog oružja, malog i lakog oružja i pripadajućeg streljiva, naslovljenu „Osiguravanje oružja, zaštita građana". U toj se strategiji navodi, među ostalim, da će Unija nastaviti promicati odgovornu i učinkovitu kontrolu izvoza oružja te podupirati univerzalizaciu i provedbu Ugovora o trgovini oružjem (UTO).

(3) U Zajedničkom stajalištu Vijeća 2008/944/ZVSP ([1]) utvrđuje se osam mjerila na temelju kojih treba ocjenjivati zahtjeve za izvoz konvencionalnog oružja. Određeni broj trećih zemalja uskladio se s tim zajedničkim stajalištem.

(4) U Zajedničkom stajalištu 2008/944/ZVSP navodi se da države članice ulažu najbolje napore da i druge države koje izvoze vojnu tehnologiju ili opremu potaknu na primjenu mjerila utvrđenih u tom zajedničkom stajalištu.

(5) Aktivnosti Unije za promicanje učinkovitih i transparentnih kontrola izvoza oružja razvile su se od 2008. na temelju Zajedničke akcije Vijeća 2008/230/ZVSP ([2]) i odluka Vijeća 2009/1012/ZVSP ([3]), 2012/711/ZVSP ([4]), (ZVSP) 2015/2309 ([5]), (ZVSP) 2018/101 ([6]), (ZVSP) 2020/1464 ([7]) i (ZVSP) 2023/2539 ([8]). Izvedenim aktivnostima posebno je podržana daljnja regionalna suradnja i pojačana transparentnost te veća odgovornost, u skladu s načelima iz Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP i u njemu utvrđenim mjerilima za procjenu rizika. Dotične aktivnosti bile su usmjerene na treće zemlje iz istočnog i južnog susjedstva Unije, treće zemlje u središnjoj Aziji i Mongoliju.

(6) Brojne zemlje kandidatkinje za članstvo u Uniji dobile su potporu u okviru Unijinih aktivnosti za promicanje učinkovitih i transparentnih kontrola izvoza oružja. Daljnjim takvim aktivnostima trebalo bi nastojati podržavati težnje tih zemlja za pristupanjem Uniji, a prije pristupanja njihovo partnerstvo s Unijom i njezinim državama članicama u vezi s kontrolama izvoza oružja.

([1]) Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

([2]) Zajedničko stajalište Vijeća 2008/230/ZVSP od 17. ožujka 2008. o potpori aktivnostima EU-a radi promicanja kontrole izvoza oružja te načela i kriterija EU-ovog Kodeksa ponašanja pri izvozu oružja među trećim zemljama (SL L 75, 18.3.2008., str. 81., ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/230/oj).

([3]) Odluka Vijeća 2009/1012/ZVSP od 22. prosinca 2009. o potpori aktivnostima EU-a radi promicanja kontrole izvoza oružja te načela i mjerila Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP među trećim zemljama (SL L 348, 29.12.2009., str. 16., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2009/1012/oj).

([4]) Odluka Vijeća 2012/711/ZVSP od 19. studenoga 2012. o potpori aktivnostima Unije radi promicanja kontrole izvoza oružja te načela i mjerila iz Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP među trećim zemljama (SL L 321, 20.11.2012., str. 62., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/711/oj).

([5]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/2309 od 10. prosinca 2015. o promicanju učinkovitih kontrola izvoza oružja (SL L 326, 11.12.2015., str. 56., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2309/oj).

([6]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/101 od 22. siječnja 2018. o promicanju učinkovitih kontrola izvoza oružja (SL L 17, 23.1.2018., str. 40., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/101/oj).

([7]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2020/1464 od 12. listopada 2020. o promicanju učinkovitih kontrola izvoza oružja (SL L 335, 13.10.2020., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1464/oj).

([8]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/2539 od 13. studenoga 2023. o potpori projektu za promicanje učinkovitih kontrola izvoza oružja (SL L, 2023/2539, 14.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2539/oj).

(7) UTO-om nastoje se ojačati transparentnost i odgovornost u trgovini oružjem. Unija podupire učinkovitu provedbu i univerzalizaciju UTO-a svojim namjenskim programima donesenima na temelju odluka Vijeća 2013/768/ZVSP ([9]), (ZVSP) 2017/915 ([10]) i (ZVSP) 2021/2309 ([11]). Tim se programima određenom broju trećih zemalja, na njihov zahtjev, pomaže u jačanju njihovih sustava za kontrolu prijenosa oružja u skladu sa zahtjevima iz UTO-a.

(8) Stoga je važno osigurati komplementarnost između aktivnosti informiranja i aktivnosti za pomoć predviđenih u ovoj Odluci i onih na temelju programâ Unije za potporu učinkovitoj provedbi i univerzalizacii UTO-a. U tu bi svrhu među provedbenim agencijama Unije nadležnima za aktivnosti informiranja u području kontrole izvoza oružja, kao i između tih provedbenih agencija i Europske službe za vanjsko djelovanje, trebao djelovati mehanizam za koordinaciju u obliku redovite razmjene informacija. Taj mehanizam za koordinaciju uključivat će sudjelovanje stručnjaka iz drugih država članica kad god je to relevantno.

(9) Unija je zadnjih godina također pružala pomoć u poboljšanju kontrola izvoza robe s dvojnom namjenom u treće zemlje. Trebalo bi osigurati učinkovitu koordinaciju između aktivnosti u okviru projekta predviđenog u ovoj Odluci i aktivnosti koje su relevantne za takve kontrole izvoza.

(10) Tehničku provedbu odluka 2009/1012/ZVSP, 2012/711/ZVSP, (ZVSP) 2015/2309, (ZVSP) 2018/101, (ZVSP) 2020/1464 i (ZVSP) 2023/2539 Vijeće je povjerilo njemačkom Saveznom uredu za gospodarstvo i kontrolu izvoza (*Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle* – BAFA). BAFA je također provedbena agencija za projekte kojima se podupire učinkovita provedba UTO-a u okviru odluka 2013/768/ZVSP, (ZVSP) 2017/915 i (ZVSP) 2021/2309. BAFA je od 2005. uključena u provedbu niza Unijinih projekata suradnje u području kontrola izvoza robe s dvojnom namjenom. BAFA je nadležno njemačko tijelo za kontrolu izvoza te je, uz to što dijeli svoje ključne kompetencije s nadležnim tijelima drugih država, stekla opsežno znanje i stručnost u aktivnostima informiranja.

(11) Aktivnostima koje se podupiru ovom Odlukom doprinosi se cilju održivog razvoja br. 16 iz Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030.,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. U cilju provedbe Strategije EU-a protiv nezakonitog vatrenog oružja, malog i lakog oružja i pripadajućeg streljiva, naslovljene „Osiguravanje oružja, zaštita građana” i Zajedničkog stajališta Vijeća 2008/944/ZVSP Unija nastavlja podupirati projekt za promicanje učinkovitih kontrola izvoza oružja.

2. Cilj je projekta iz stavka 1.:

(a) učiniti međunarodnu trgovinu konvencionalnim oružjem odgovornijom i transparentnijom; i

(b) ublažiti rizik od preusmjeravanja oružja neovlaštenim korisnicima.

Ciljevi utvrđeni u prvom podstavku ovog stavka postižu se prijenosom stručnog znanja u cilju podrške usklađivanju s pravnim i operativnim standardima Unije i njezinih država članica, u skladu sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP, s posebnim naglaskom na zemlje kandidatkinje za članstvo u Uniji.

3. Projektne aktivnosti provode se tako da se njima ostvaruju komplementarnost i sinergija s Unijinim projektima pomoći u području kontrole izvoza konvencionalnog oružja i robe s dvojnom namjenom te, prema potrebi, s projektima drugih donatora za pomoć u području kontrola izvoza.

([9]) Odluka Vijeća 2013/768/ZVSP od 16. prosinca 2013. o aktivnostima EU-a za potporu provedbe Ugovora o trgovini oružjem u okviru Europske sigurnosne strategije (SL L 341, 18.12.2013., str. 56., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/768/oj).

([10]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/915 od 29. svibnja 2017. o aktivnostima Unije za širenje suradnje u cilju potpore provedbi Ugovora o trgovini oružjem (SL L 139, 30.5.2017., str. 38., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/915/oj).

([11]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/2309 od 22. prosinca 2021. o aktivnostima Unije za otvaranje prema javnosti u cilju potpore provedbi Ugovora o trgovini oružjem (SL L 461, 27.12.2021., str. 78., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2309/oj).

4. Detaljan opis projekta naveden je u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) odgovoran je za provedbu ove Odluke.

2. Tehničku provedbu projekta iz članka 1. izvršava njemački Savezni ured za gospodarstvo i kontrolu izvoza (*Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle* – BAFA).

3. BAFA svoje zadaće obavlja pod odgovornošću Visokog predstavnika. U tu svrhu Visoki predstavnik s BAFA-om sklapa potrebne dogovore.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekta iz članka 1. koji financira Unija iznosi 2 100 000,00 EUR.

2. Rashodima koji se financiraju financijskim referentnim iznosom utvrđenim u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na proračun Unije.

3. Komisija nadzire ispravnost upravljanja rashodima iz stavka 2. U tu svrhu Komisija sklapa potreban sporazum s BAFA-om. U tom se sporazumu utvrđuje da BAFA mora osigurati vidljivost Unijina doprinosa u skladu s njegovom visinom.

4. Komisija nastoji sklopiti sporazum iz stavka 3. u najkraćem mogućem roku nakon stupanja na snagu ove Odluke. Komisija obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja sporazuma.

Članak 4.

1. Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na osnovi šestomjesečnih izvješća koja priprema BAFA.

2. Komisija izvješćuje o financijskim aspektima projekta iz članka 1.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

2. Ova Odluka prestaje važiti 36 mjeseci nakon datuma sklapanja sporazuma iz članka 3. stavka 3. Međutim, ona prestaje važiti šest mjeseci nakon datuma njezina stupanja na snagu ako se u tom razdoblju ne sklopi takav sporazum.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. siječnja 2025.

Za Vijeće

Predsjednik

A. SZŁAPKA

PRILOG

PROJEKT ZA PROMICANJE UČINKOVITIH KONTROLA IZVOZA ORUŽJA

1. Pozadina, svrha i ciljevi

Svrha je ove Odluke promicanje preuzimanja svih oblika odgovornosti u pogledu zakonite trgovine oružjem u skladu sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP, čime se doprinosi miru, sigurnosti i stabilnosti u susjednim zemljama Unije. Ciljevi su ove Odluke da se prijenosom stručnog znanja usmjerenog na podršku usklađivanju s pravnim i operativnim standardima EU-a i država članica, s posebnim naglaskom na zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u i susjedstvo EU-a, međunarodna trgovina konvencionalnim oružjem učini odgovornijom i transparentnijom te ublaži rizik od preusmjeravanja oružja neovlaštenim korisnicima.

Tim bi se djelovanjem trebalo nastojati povećati učinkovitost nacionalnih sustava izvoza oružja u ciljnim zemljama s pomoću pravnih, institucijskih i drugih relevantnih kretanja i promjena te njihovim usklađivanjem sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP, u cilju podrške usklađivanju trećih država sa standardima EU-a za kontrolu izvoza oružja (pravna stečevina EU-a) i najboljom praksom u njihovoj provedbi, uključujući, prema potrebi, i Ugovora o trgovini oružjem (UTO). Kad je riječ o zemljama kandidatkinjama za članstvo u EU-u, tim će se djelovanjem podržati njihove težnje za pristupanjem EU-u, a prije pristupanja podržat će se njihovo partnerstvo s Unijom i njezinim državama članicama u kontroli izvoza oružja.

Trebalo bi raditi na ostvarivanju tih ishoda, pri čemu treba nastojati i ostvariti komplementarnost i sinergije s tekućim Unijinim projektima pomoći kojima se podupire provedba UTO-a, kao i s projektima u području kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom. Ne bi trebalo doći do preklapanja između korisnika obuhvaćenih ovom Odlukom i korisnika obuhvaćenih projektom EU-a za informiranje o UTO-u (Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/2309 i Odluka koja ju je naslijedila), osim kako je to prethodno dogovoreno u okviru radne skupine COARM.

Kako bi se postigli navedeni ciljevi, Unija bi trebala i dalje promicati standarde iz Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP, nadovezujući se na postignuća ostvarena provedbom Zajedničke akcije 2008/230/ZVSP te odluka Vijeća 2009/1012/ZVSP, 2012/711/ZVSP, (ZVSP) 2015/2309, (ZVSP) 2018/101, (ZVSP) 2020/1464 i (ZVSP) 2023/2539, kao i Ugovora o trgovini oružjem. U tu bi svrhu trećim zemljama korisnicama trebalo pružiti pomoć, prema potrebi, u izradi, ažuriranju i provedbi relevantnih zakonodavnih, administrativnih i institucijskih mjera kojima se podupire učinkovit sustav kontrola prijenosa konvencionalnog oružja.

Potporu bi trebalo pružiti i za osposobljavanje službenika za izdavanje dozvola i službenika za izvršavanje zakonodavstva odgovornih za provedbu i izvršavanje kontrola prijenosa oružja, kao i za nacionalne i regionalne mjere kojima se promiču transparentnost i primjerena provjera izvoza konvencionalnog oružja. Nadalje, trebalo bi promicati kontakte s privatnim sektorom (uključujući industriju, istraživačke institute i akademsku zajednicu) kako bi se osigurala usklađenost sa zakonodavstvom i propisima u području kontrole prijenosa oružja, s posebnim naglaskom na programima unutarnje usklađenosti.

Budući da se partnerske države projekta COARM nalaze u različitim fazama u smislu potrebe za tehničkom pomoći, u projektu će se pri osmišljavanju aktivnosti informiranja primjenjivati pristup kojim se uzima u obzir posebna narav suradnje sa svakom partnerskom zemljom.

Kad je riječ o partnerskim zemljama koje imaju status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u, projektom će im se ponuditi prilagođen pristup informiranju koji je više usredotočen na jačanje institucionalnog pamćenja i samoodrživost, uključujući, prema potrebi, pružanje veće potpore u pogledu usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a o kontroli izvoza oružja.

2. Odabir provedbene agencije

Provedba ove Odluke povjerava se BAFA-i. BAFA će, prema potrebi, surađivati s agencijama za kontrolu izvoza država članica, relevantnim regionalnim i međunarodnim organizacijama, skupinama za strateško promišljanje, istraživačkim institutima te nevladinim organizacijama.

BAFA ima vrhunsko iskustvo u pružanju pomoći pri kontroli izvoza te u aktivnostima informiranja. To je iskustvo stekla u svim relevantnim područjima strateške kontrole izvoza jer je radila na pitanjima koja se odnose na robu s dvojnom namjenom povezanu s KBRN-om i vojnu robu. BAFA je putem tih programa i aktivnosti stekla detaljno znanje o sustavima kontrole izvoza većine zemalja obuhvaćenih ovom Odlukom Vijeća.

Kada je riječ o pomoći u kontroli izvoza oružja te informiranju, BAFA je uspješno dovršila provedbu odluka Vijeća 2009/1012/ZVSP, 2012/711/ZVSP, (ZVSP) 2015/2309, (ZVSP) 2018/101, (ZVSP) 2020/1464 i (ZVSP) 2023/2539. BAFA je zadužena i za tehničku provedbu programa potpore provedbi UTO-a uspostavljenog odlukama Vijeća 2013/768/ZVSP, (ZVSP) 2017/915 i (ZVSP) 2021/2309 i raznih EU-ovih projekata P2P (od partnera do partnera) u području kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom koji se djelomice odnose na iste partnerske zemlje koje su obuhvaćene ovom Odlukom Vijeća.

BAFA je stoga u jedinstvenom položaju za utvrđivanje snaga i slabosti sustava kontrole izvoza zemalja koje će imati koristi od aktivnosti predviđenih u ovoj Odluci. Također ima najveće sposobnosti za olakšavanje sinergije među različitim programima pomoći u kontroli izvoza oružja i programima informiranja, kao i za izbjegavanje udvostručivanja napora. To je posebno važno za zemlje korisnice koje su primile potporu u okviru prethodnih Unijinih programa suradnje za jačanje lokalnih kapaciteta u pogledu primjene i ažuriranja nacionalnog sustava kontrole trgovine oružjem u skladu s međunarodnim standardima i najnovijim kretanjima.

3. Koordinacija s drugim Unijinim projektima pomoći u području kontrola izvoza

Iskustvo prijašnjih aktivnosti Europske unije povezanih s informiranjem u području kontrola izvoza koje obuhvaćaju i robu s dvojnom namjenom i konvencionalno oružje pokazalo je da bi trebalo težiti sinergiji i komplementarnosti. Prema potrebi, moguće je težiti sinergiji u vezi s drugim aktivnostima koje se financiraju iz proračuna ZVSP-a ili drugim aktivnostima povezanima s kontrolom izvoza robe s dvojnom namjenom koje se financiraju putem financijskih instrumenata Unije koji nisu proračun ZVSP-a. To bi trebalo učiniti uz potpuno poštovanje pravnih i financijskih ograničenja utvrđenih za uporabu relevantnih financijskih instrumenata Unije.

4. Koordinacija s projektima pomoći drugih donatora u području kontrola izvoza

Prema potrebi, također bi trebalo težiti sinergiji i komplementarnosti s projektima pomoći drugih donatora u području informiranja o kontroli izvoza. Koordinaciju s drugim donatorima trebalo bi provoditi, ako je to potrebno i primjereno, na pojedinačnoj osnovi kako bi se na najbolji način iskoristile sinergije i resursi te izbjeglo preklapanje.

5. Pristup zemljama korisnicama

Ciljevi projekta ostvarivat će se putem tehničke pomoći za određeni broj zemalja korisnica koje su pokazale spremnost da razviju svoje standarde i prakse u vezi s kontrolom izvoza oružja. U aktivnostima pomoći koje treba poduzeti i opsegu suradnje koji treba ponuditi vodite će se računa o statusu pojedinačnih zemalja korisnica, posebno kad je riječ o:

— njihovoj kandidaturi za članstvo u Uniji i o tome jesu li zemlje korisnice službene ili potencijalne kandidatkinje,

— njihovom mogućem članstvu ili zahtjevu za članstvo u međunarodnim režimima kontrole izvoza koji se odnose na prijenos konvencionalnog oružja i robe i tehnologija s dvojnom namjenom,

— njihovim kapacitetima kao proizvođača, uvoznika ili trgovinskog središta u vezi s trgovinom konvencionalnom vojnom opremom i tehnologijama,

— stupnju razvijenosti postojećeg nacionalnog sustava kontrole izvoza, pri čemu se posebna pozornost obraća na napredak postignut zahvaljujući potpori dobivenoj u okviru prethodnih programa suradnje za kontrolu izvoza oružja koje je financirala Unija i

— njihovim stajalištima u vezi s UTO-om.

Suradnju sa zemljama kandidatkinjama za članstvo u EU-u trebalo bi dodatno razvijati u duhu prilagođenog pristupa i skupa instrumenata opisanih u nastavku. U suradnji s njima naglasak će se staviti na potporu njihovu potpunom usklađivanju s pravnom stečevinom u području kontrole izvoza oružja i sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP kako bi se podržao proces njihova pristupanja EU-u, podložno mjerenju napretka. Pod time se podrazumijeva da zemlje korisnice dosegnu sposobnost za izgradnju institucijskog pamćenja i postignu samoodrživost; jačanje uloge tih korisnika kao onih koji će umnožavati i pružati znanje i stručnost u svojim regijama, ako je to primjereno i primjenjivo, kao i u drugim regijama, a istodobno će se nastaviti podrška razmjeni informacija i suradnji sa stručnjacima iz EU-a i među zemljama sa sličnom razinom razvijenosti (također i iz drugih projekata kontrole izvoza).

Stoga bi te partnerske države trebale nastaviti sudjelovati u regionalnim događanjima u svojoj zemljopisnoj regiji, kao i u događanjima u svrhu procjene. Istodobno će im se dodijeliti određen broj namjenskih aktivnosti koje će, prema potrebi, uključivati i mentorsku sastavnicu.

6. Zemlje korisnice

Osim ako to odobri Radna skupina COARM, ne bi trebalo doći do preklapanja između korisnika obuhvaćenih ovom Odlukom i korisnika obuhvaćenih projektom EU-a za informiranje o UTO-u (Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/2309 i Odluka koja ju je naslijedila).

Zemlje korisnice na temelju ove Odluke su:

(a) zemlje jugoistočne Europe (Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Sjeverna Makedonija, Crna Gora, Srbija i Kosovo (*));

(b) istočnoeuropske i kavkaske zemlje obuhvaćene europskom politikom susjedstva (Armenija, Azerbajdžan, Bjelarus (**), Gruzija, Republika Moldova);

(c) sjevernoafričke i sredozemne zemlje te zemlje južnog susjedstva obuhvaćene europskom politikom susjedstva (Alžir, Egipat, Maroko, Tunis, Jordan i Libanon);

(d) zemlje središnje Azije (Kazahstan, Tadžikistan, Uzbekistan, Kirgistan, Turkmenistan i Mongolija);

(e) Ukrajina.

6.1. Među njima sljedeće zemlje korisnice trenutačno su i zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u:

Albanija, Bosna i Hercegovina, Gruzija, Republika Sjeverna Makedonija, Republika Moldova, Crna Gora, Srbija i Ukrajina.

Za tu će se skupinu u okviru projekta osigurati posebno osmišljene aktivnosti kako je opisano u odjeljku 7.2.

6.2. Izmjena popisa zemalja korisnica

Radna skupina COARM može u iznimnim slučajevima i nakon savjetovanja s provedbenom agencijom, odlučiti dodati zemlje na popis korisnika. BAFA i Unija trebale bi se putem predsjednika te radne skupine međusobno službeno obavijestiti o izmjenama.

7. Opis aktivnosti

7.1. Aktivnosti za zemlje kojima je potrebna posebna tehnička pomoć

7.1.1. Pojedinačna pomoć i pomoć na daljinu

Projekt će se sastojati od radionica na kojima će se pojedinačnim zemljama korisnicama na njihov zahtjev ponuditi pomoć u područjima od posebne nacionalne važnosti. U radionicama će sudjelovati državni službenici iz zemalja korisnica, uključujući vladine službenike, službenike za izdavanje dozvola i službenike za izvršavanje zakonodavstva. Ovisno o točnim potrebama i dostupnosti stručnjaka iz zemalja korisnica i država članica, događanja će u pravilu trajati dva dana. Aktivnosti se prema potrebi mogu organizirati i putem interneta.

Radionice za pojedinačnu pomoć uglavnom će se održavati na zahtjev zemalja korisnica. Namijenjene su rješavanju određenih pitanja povezanih s kontrolom izvoza oružja koje su postavile zemlje korisnice. U tim se radionicama, među ostalim, može raditi na ciljanim nacionalnim mjerama za izgradnju kapaciteta, informiranje industrije (uključujući istraživačke institute ili akademske zajednice) i nacionalne strategije osposobljavanja u području kontrole izvoza oružja.

Osim toga, ako je to prikladno i primjereno, pojedinačna potpora pružat će se na daljinu (među ostalima: pravna presipitivanja, savjetovanje o posebnim slučajevima, uključujući potporu za tehničko ocjenjivanje određene robe itd.).

(*) *Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244 (1999) i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.*

(**) *Sudjelovanje Bjelarusa i dalje je suspendirano.*

Stručnjaci iz nacionalnih uprava država članica (uključujući bivše službenike), predstavnici zemalja koje su se uskladile sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP, kao i predstavnici privatnog sektora pružit će svoje stručno znanje. Predstavnici zemalja korisnica koji imaju status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u i koji su za to posebno osposobljeni na temelju odluka (ZVSP) 2020/1464, (ZVSP) 2023/2539 ili ove Odluke ZVSP-a moći će djelovati kao regionalni stručnjaci i prema potrebi pružati svoje posebno stručno znanje drugim zemljama korisnicama u okviru ovog projekta.

7.1.2. Multilateralne aktivnosti i razmjena znanja

Projekt će se sastojati od multilateralnih aktivnosti u kojima sudjeluju najmanje dvije zemlje korisnice kojih se tiče pitanje od zajedničkog interesa u svrhu razmjene znanja i iskustava te nacionalnih pristupa u vezi s tim konkretnim pitanjem. Te se aktivnosti mogu organizirati u jednoj od zemalja koje su korisnice na temelju ove Odluke, u državi članici ili putem interneta.

7.2. Aktivnosti za zemlje koje su kandidatkinje za članstvo u EU-u

7.2.1. Osposobljavanje instruktora

Projekt će se sastojati od najviše dva tečaja za osposobljavanje instruktora kojima će se pružiti dodatna potpora jačanju vlastitih nacionalnih kapaciteta na osnovi trajne provedbe pristupa BAFA-e koji se odnosi na osposobljavanje instruktora. Vještine na kojima će se raditi u okviru tog tečaja osposobljavanja uključivat će, među ostalim, didaktiku, prijenos znanja i posebno osposobljavanje u institucionalnom pamćenju. Pri provedbi aktivnosti opisanih u ovoj Odluci osposobljene instruktore trebalo bi dodatno promicati i poticati ih da sudjeluju u aktivnostima kao oni koji umnožavaju ili pružaju znanje i stručnost na nacionalnoj, regionalnoj, međuregionalnoj i međunarodnoj razini. Na taj će se način tim zemljama korisnicama pružiti pomoć tako da se odmaknu od pojedinačne pomoći i da postanu autonomnije u svojoj provedbi strateških kontrola trgovine na nacionalnoj i regionalnoj razini. Sudjelovanje u jednom ili u oba tečaja može se, prema potrebi, ponuditi daljnjim zemljama korisnicama projekta koje nisu navedene pod 6.1., ako je primjereno i u skladu s njihovim potrebama.

7.2.2. Uzajamni posjeti

Projektom će se podupirati organizacija uzajamnih posjeta u kojima sudjeluju najmanje dvije zemlje korisnice koje su ili zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u ili su dovršile barem jedan tečaj za osposobljavanje instruktora. Te bi aktivnosti trebale biti osmišljene na način kojim se sudionicima omogućuje da iskoriste vještine stečene tijekom tečajeva za osposobljavanje instruktora, a ujedno im se pruža prilika da podijele iskustva i napredak ostvaren u njihovim zemljama u pogledu jačanja kapaciteta za kontrolu izvoza oružja, i međusobno i s drugim partnerskim zemljama. Sadržaj posjetâ osmislit će partnerske zemlje domaćini, uz povratne informacije i prvenstveno logističku potporu provedbene agencije.

7.2.3. Mjere za jačanje institucijskih kapaciteta

U okviru projekta ujedno će se podržavati zemlje korisnice koje su dovršile barem jedan tečaj osposobljavanja instruktora u samoorganizaciji i provedbi nacionalnih aktivnosti osposobljavanja i informiranja. To može uključivati, među ostalim mjerama, informiranje industrije ili akademske zajednice te osposobljavanje službenika za izdavanje dozvola ili carinskih službenika. Sadržaj osposobljavanja i aktivnosti osmislit će same zemlje korisnice, uz mentorsku sastavnicu i, prema potrebi, dodatno stručno znanje koje pruža provedbena agencija, kako je opisano u odjeljku 7.1.1.

7.2.4. Nacionalne i multilateralne aktivnosti

Projekt će uključivati nacionalne i multilateralne aktivnosti u obliku i sa stručnim znanjem opisanim u odjeljku 7.1.1., ali u ovom slučaju bit će posebno usmjerene na podupiranje boljeg usklađivanja s pravnom stečevinom EU-a o kontroli izvoza oružja za zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u.

7.2.5. Zajedničke konferencije

Ovim projektom podupirat će se zajedničke konferencije za sve zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u. Te će konferencije davati prostor za rasprave na naprednoj razini, razmjenu informacija i mogućnosti osposobljavanja. Stručnjaci iz nacionalnih uprava država članica (uključujući bivše službenike), predstavnici zemalja koje su se uskladile sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP, kao i predstavnici privatnog sektora pružit će svoje stručno znanje.

Dodatne zemlje korisnice projekta koje nisu navedene u odjeljku 6.1. mogle bi biti pozvane ako se to smatra primjerenim.

7.3. Aktivnosti za sve partnerske zemlje

7.3.1. Regionalne radionice

Projekt će se sastojati od dvodnevnih regionalnih ili međuregionalnih radionica, u kojima se pruža teoretsko i praktično osposobljavanje, kao i prilika za dijalog i razmjenu informacija, kako bi se učvrstili regionalni pristupi u relevantnim područjima kontrole izvoza konvencionalnog oružja.

Sudionici u radionicama uključivat će vladine službenike iz zemalja korisnica obuhvaćenih projektom. Među ostalim se mogu pozvati i predstavnici nacionalnih parlamenata, industrije i civilnog društva ako je to primjereno. Stručno znanje za osposobljavanje pružat će stručnjaci kako je navedeno u odjeljku 7.1.1.

Radionice se mogu održati u zemlji korisnici ili u drugoj zemlji i mogu se, prema potrebi, organizirati kao događanja uživo, putem interneta ili u hibridnom obliku (istodobno se podržava sudjelovanje uživo i na internetu).

7.3.2. Događanje za završnu procjenu

Kako bi se evaluirao i preispitao učinak aktivnosti na temelju ove Odluke, putem interneta ili u hibridnom obliku organizirat će se događanje u svrhu završne procjene. Na događanju za završnu procjenu sudjelovat će sve zemlje korisnice. Ako je to izvedivo, događanje će se održati netom nakon sastanka Radne skupine COARM u Bruxellesu kako bi se omogućilo što veće sudjelovanje uživo iz država članica.

8. Rezultati projekta i pokazatelji provedbe

Pri procjeni rezultata projekta uzet će se u obzir procjene u nastavku.

8.1. Pojedinačna procjena zemalja korisnica

BAFA će svake godine, počevši od veljače 2026., Europskoj službi za vanjsko djelovanje i Komisiji dostavljati ažurirane podatke o izvješćima o napretku provedbe za svaku zemlju korisnicu. U izvješćima će se dati pregled aktivnosti koje su provedene u svakoj zemlji korisnici tijekom razdoblja važenja ove Odluke te procijeniti i opisati kapaciteti zemlje korisnice u području kontrola prijenosa oružja na osnovi informacija dostupnih BAFA-i, uključujući, prema potrebi, informacije navedene u odjeljku 8.2.

8.2. Procjena učinka i informacije koje treba uključiti u izvješća

Učinak aktivnosti ove mjere predviđene ovom Odlukom za zemlje korisnice trebalo bi procijeniti nakon provedbe mjere, a najkasnije šest mjeseci nakon isteka Odluke. Procjenu učinka provest će BAFA u suradnji s Europskom službom za vanjsko djelovanje, a prema potrebi i s delegacijama Unije u zemljama korisnicama, kao i s drugim relevantnim dionicima.

U tu bi svrhu u izvješća navedena u odjeljku 8.1. trebalo uključiti sljedeće informacije kako bi se procijenio napredak:

— postojanje i funkcioniranje sustava kontrole izvoza i zakonodavstva za kontrolu izvoza tehnologije i opreme sa Zajedničkog popisa robe vojne namjene EU-a,

— sposobnost procjene zahtjeva za izvozne dozvole na pojedinačnoj osnovi u odnosu na mjerila utvrđena u Zajedničkom stajalištu 2008/944/ZVSP,

— opseg kontrole (uključujući izvoz, posredničke djelatnosti, provoz i pretovar, nematerijalni prijenosi softvera i tehnologije),

— razmjena informacija (o izvoznim dozvolama i odbijanjima) s drugim državama,

— provjera konačnog odredišta/potvrde o krajnjem korisniku pri procjeni zahtjeva,

— objava godišnjeg izvješća o izvozu vojne tehnologije i opreme te drugih izvješća (npr. registar UN-a, godišnje izvješćivanje u okviru UTO-a, Wassenaarski aranžman, OESS i izvješća nacionalnim parlamentima),

— ako su dostupne, informacije o slučajevima povezanima s izvršavanjem,

— je li se zemlja korisnica službeno uskladila sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP odnosno namjerava li se službeno uskladiti s njime.

9. Vidljivost djelovanja Unije

BAFA će poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi javnost znala da određeno djelovanje financira Europska unija. Takve će se mjere provoditi u skladu s Priručnikom za komunikaciju i vidljivost vanjskih djelovanja Unije koji je objavila Europska komisija. BAFA će stoga osigurati vidljivost doprinosa Unije primjerenim brendiranjem i oglašavanjem, uz isticanje uloge Unije i podizanje svijesti o razlozima za ovu Odluku, kao i o potpori Unije za ovu Odluku te rezultatima te potpore. Na materijalu izrađenom u okviru projekta bit će istaknuta zastava Unije na vidljivom mjestu u skladu s relevantnim smjernicama Unije, kao i logotip „Program EU-a P2P za kontrolu izvoza”. Delegacije Unije trebale bi biti uključene u događanja u trećim zemljama kako bi se unaprijedili daljnje političko djelovanje i vidljivost.

Budući da se planirane aktivnosti uvelike razlikuju prema opsegu i prirodi, može se upotrebljavati niz promidžbenih alata, ovisno o njihovoj dostupnosti i primjerenosti, među ostalim tradicionalne medije, internetske stranice, društvene medije i informativno-promidžbene materijale (uključujući infografike, letke, biltene, priopćenja za medije i ostalo, prema potrebi). Publikacije i javna događanja organizirana u okviru projekta primjereno će se brendirati.

10. Trajanje

Ukupno procijenjeno trajanje projekta iznosit će 36 mjeseci.